

Underbilag 2.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Det matematisk-naturvidenskabelige fakultet.

København, den 31. maj 1961.

Som svar på rektors forespørgsel i skrivelse til det matematisk-naturvidenskabelige fakultet af 17. maj (j.nr. 341/45) kan følgende meddeles vedrørende fakultetets synspunkt i nævnte sag:

Grønlendingapatr i Flateyjarbok og Erik den Rødes saga i Hausbok er hovedkildeskrifter for udforskningen af Grønlands første opdagelses- og ældste bebyggelseshistorie. Disse skrifter er efter omfattende filologisk- og historisk-kildekritisk tolkning sammen med arkæologisk og antropologisk forskning baggrunden for vor yderst detaljerede topografiske viden om de middelalderlige bondesamfund, Øster- og Vesterbygden i Grønlands sydvestlige kystområde: Nordbofygderne.

Nordboernes rejser fra Grønland, der omtales i disse skrifter, bidrager yderligere på væsentlig måde til belysning af Amerikas opdagelseshistorie i en periode ca. 500 år før Columbus' rejser. Beretningerne om Leifs og Karlsefnis Vinlandsrejser har dannet basis for en meget omfattende forskning fra såvel filologisk-historisk som geografisk-arkæologisk side (Gustav Storm, 1887, K. J. V. Steenstrup, 1886, Arthur M. Reeves, 1890).

I dette århundrede har Finnur Jonsson, 1915, og H. P. Steensby, 1920, fra henholdsvis filologisk og geografisk side fortsat studierne om Vinlands beliggenhed, og en række

endnu uløste problemer er stadig genstand for forskning ud fra arkæologisk-topografiske synspunkter med indkalkulering af nu foreliggende viden om isostatisk og eustatisk niveauændring beboede m. m. (Meldgaard). For denne aktive forskning er de heromhandlede skrifter stadig de egentlige kilder, hvortil der må søges, når ny forskningsresultater skal efterprøves.

For Grønland-kartografiens ældste historie danner skrifternes oplysninger også basis, og det har kunnet siges (Björnbo: Cartographia Groenlandica 1911), at Grønlandsforskning på dette felt har betydning langt ud over den regionale, idet oldtidens og middelalderens teorier om jordens beboede dele og fordelingen af land og hav blev radikalt revideret efter disse oplysninger. Diskussionen om de hypotetiske nordvest- og nordøstplassager, der på så mangfoldige måder har virket som incitament for opdagelsesrejsers iværksættelse, har stået under indflydelse af nordboernes teorier om topografiske forhold baseret på de omfattende sørejser, der foretoges med Grønlandsbygderne som basis. Det kan siges, at alle nye forskningsresultater, der måtte fremkomme på forskellig vis, til stadighed må kræve benyttelse af de ovenfor omtalte oprindelige dokumenter ved efterprøvning af nye teorier og kontrol af ny arbejdshypoteser.

P. f. v.

Axel Schou

h. a. decanus.

Universitetets rektor.